

ALGEMEEN REGLEMENT VAN DE PARTIJ VAN DE VRIJHEID

AFDEELING I: DOEL EN MIDDELEN

Art. 1. De Partij van de Vrijheid is een vereeniging van Nederlandsche staatsburgers, die zich ten doel stelt aan het staatkundig leven in Nederland gestalte te geven overeenkomstig haar beginselverklaring en haar op deze berustend staatkundig program.

Art. 2. De Partij van de Vrijheid tracht dit doel te bereiken door:

- a. voor haar beginsel en haar programma op alle wettelijk geoorloofde wijzen propaganda te maken;
- b. het organiseeren van Nederlandsche staatsburgers, die haar beginsel en haar programma onderschrijven;
- c. het stellen van kandidaten voor het lidmaatschap van de Staten-Generaal, de Provinciale Staten en de Gemeenteraden en eventueel voor andere organen van publiekrechtelijke lichamen, en het bevorderen van hun verkiezing;
- d. het uitgeven of doen uitgeven van één of meer periodieken en andere publicaties;
- e. het instellen van studie- en adviescommissies en het samenwerken met of het verleenen van steun aan organisaties en instellingen, welke van verwante beginselen uitgaan;
- f. alle andere wettige middelen.

AFDEELING II: ZETEL

Art. 3. De zetel van de Partij van de Vrijheid is gevestigd te 's-Gravenhage.

AFDEELING III: LEDEN

Art. 4. De leden van de Partij worden onderscheiden in:

- a. eereleden;
- b. leden van verdienste;
- c. gewone leden;
- d. adspirant-leden.

Art. 5. Eereleden van de Partij zijn zij, die wegens hun bijzondere verdiensten voor de Partij door de Algemeene Vergadering van de Partij als zoodanig zijn benoemd.

Leden van verdienste zijn zij, die wegens hun bijzondere verdiensten voor de Partij door de ledenvergadering eener afdeeling als zoodanig zijn benoemd.

Eereleden en leden van verdienste hebben alle rechten van de gewone leden, doch betalen geen contributie.

Aan Eereleden kan door de Algemeene Vergadering van de Partij de titel van eere-voorzitter der Partij worden verleend.

Aan leden van verdienste kan door de ledenvergadering van de afdeeling de titel van eere-voorzitter van de afdeeling worden verleend.

Art. 6. Gewone leden zijn kiesgerechtigden, van wie redelijkerwijze kan worden verwacht, dat zij de beginselen en het program van de Partij zijn toegedaan en die op hun verzoek door het Bestuur van een afdeeling of, waar geen afdeeling aanwezig is, door het Hoofdbestuur als zoodanig zijn aangenomen.

Art. 7. Adspirant-leden zijn 18-jarigen en ouderen, van wie redelijkerwijze kan worden verwacht, dat zij de beginselen en het program van de Partij zijn toegedaan, die den kiesgerechtigden leeftijd nog niet hebben bereikt, ten aanzien van wie geen ontzetting uit het kiesrecht is uitgesproken, en die op hun verzoek door het Bestuur van een afdeeling, of, waar geen afdeeling aanwezig is, door het Hoofdbestuur, als zoodanig zijn aangenomen.

Adspirant-leden hebben toegang tot alle vergaderingen van de Partij.

Zij krijgen op hun 21ste jaar stemrecht.

Zij kunnen niet tot functies worden geroepen.

Zij worden bij het bereiken van den kiesgerechtigden leeftijd zonder nadere aanmelding gewoon lid.

Art. 8. Tegen een afwijzende beschikking op een verzoek als gewoon, resp. aspirant-lid, te worden aangenomen, staat voor den betrokkene gedurende 4 weken, nadat deze afwijzing te zijner kennis is gekomen, beroep open bij een door de Algemeene Vergadering aangewezen Commissie van Beroep.

Het beroep wordt ingesteld bij aangeteekend schrijven.

Art. 9. Het lidmaatschap van gewone en aspirant-leden eindigt door schriftelijke opzegging vóór 1 Januari, overlijden, royement en voor zoo-veel betreft de gewone leden door verlies van het actief en/of passief kiesrecht.

Royement heeft plaats bij uitspraak van de ledenvergadering eener afdeeling, of, indien de betrokkene niet tot een afdeeling behoort, van het Hoofdbestuur.

Royement door het Hoofdbestuur van een lid, behoorende tot een afdeeling, vereischt een meerderheid van drie vierde der uitgebrachte stemmen. Het bestuur der afdeeling dient vooraf te worden gehoord. Van het besluit tot royement kan de betrokkene binnen vier weken na dagteekening ervan bij aangeteekend schrijven beroep instellen bij de Commissie van Beroep, bedoeld in artikel 8.

Bij de behandeling van het voorstel tot royement en van het beroep wordt de betrokkene opgeroepen, onder vermelding van de tegen hem (haar) ingebrachte bezwaren.

Art. 10. Op de wijze en met inachtneming van het bepaalde in art.9 kan een lid of aspirant-lid voor ten hoogste 1 jaar worden geschorst. Is binnen dien tijd geen besluit tot roeyement genomen, dan herkrijgt het lid of aspirant-lid zijn rechten.

Art. 11. De minimum-contributie bedraagt f 5,— per jaar. Voor gezins-leden en aspirant-leden bedraagt de minimum-contributie f 2,50.

De Besturen der afdelingen hebben de bevoegdheid de contributie in termijnen te innen.

De Besturen der afdelingen, alsmede het Hoofdbestuur zal geheel of gedeeltelijke vrijstelling van contributie kunnen verleenen, indien het betalen van de volle contributie om bijzondere redenen te bezwaarlijk is.

AFDEELING IV: AFDEELINGEN EN CORRESPONDENTSCHAPPEN

Art. 12. De Partij bestaat uit afdelingen, welker grenzen door het Hoofdbestuur in overleg met de in art. 21 bedoelde Centrales worden vastgesteld.

De leden, wonende binnen het territoir van een afdeling, behooren tot deze afdeling.

Het Hoofdbestuur kan van het bepaalde in het tweede lid in bijzondere gevallen dispensatie verleenen en aan deze dispensatie voorwaarden verbinden.

Bestaat in een gebied geen afdeling of correspondentschap (art. 20), dan deelt het Hoofdbestuur de daarin wonende leden in bij een naburige afdeling of correspondentschap.

De afdelingen zijn bevoegd bijzondere regelingen, uitsluitend hun afdeling betreffende, vast te stellen. Deze bijzondere regelingen behoeven de goedkeuring van het Hoofdbestuur.

Art. 13. De afdelingen hebben een Bestuur van ten minste 5 en ten hoogste 15 leden door de ledenvergadering uit de gewone leden aan te wijzen.

De voorzitter wordt rechtstreeks als zoodanig door de ledenvergadering der afdeling aangewezen. De overige bestuursfuncties verdeelen de bestuursleden onderling.

De voorzitter, de secretaris en de penningmeester vormen het Dagelijksch Bestuur. Het bestuur stelt de taak en de bevoegdheden van het Dageelijksch Bestuur vast.

Art. 14. De bestuursleden der afdeling hebben zitting voor den tijd van 3 jaar; elk jaar treedt één derde af, volgens een door het Afdelingsbestuur bij loting op te maken rooster.

De eerste 3 jaren is de zittingsduur aan beperking onderhevig door het jaarlijksch aftreden van $\frac{1}{3}$ der bestuursleden.

In een tusschentijds ontstane vacature wordt door de eerstvolgende ledenvergadering voorzien voor den overigen zittingstijd van dengeen, wiens plaats wordt vervuld.

De aftredende bestuursleden zijn terstond herkiesbaar.

Art. 15. De Afdelingsbesturen vergaderen zoo dikwijls als dit door den voorzitter of door 2 leden van dat bestuur noodig wordt geoordeeld, doch ten minste twee maal 's jaars.

Art. 16. De ledenvergadering eener afdeling stelt een afdelingsreglement vast, hetwelk geen bepalingen mag bevatten, welke strijdig zijn

met dit Algemeen Reglement of met andere door de Partij uitgevaardigde reglementen. Van de artikelen 13, 14, 15, 17 en 68 van het Algemeen Reglement zal evenwel worden afgeweken.

Binnen een maand na vaststelling wordt het afdeulingsreglement ter goedkeuring aan het Hoofdbestuur toegezonden.

Afdeulingsreglementen, of bepalingen daarin, welke strijdig zijn met dit Algemeen Reglement of met andere door de Partij uitgevaardigde reglementen, worden door het Hoofdbestuur nietig verklaard.

Tegen een nietigverklaring als in het vorige lid bedoeld, kan het Bestuur der betrokken afdeeling binnen 4 weken na den datum van het vernietigingsbesluit in beroep komen bij een door de Algemeene Vergadering der Partij benoemde Commissie voor de Reglementen.

Art. 17. Een ledenvergadering van elke afdeeling heeft ten minste twee maal 's jaars plaats; de eene wordt gehouden in de maand Februari, o.a. ter vervanging van de periodiek aftredende bestuursleden en ter behandeling van het jaarverslag en de rekening en verantwoording, en de andere op een datum, die gelegenheid geeft den beschrijvingsbrief van de Algemeene Vergadering van de Partij te bespreken.

Deze vergaderingen moeten ten minste 8 dagen van tevoren worden uitgeschreven.

Verder heeft er een ledenvergadering plaats, als dit door den voorzitter, door $\frac{1}{3}$ van het aantal leden van het afdeulingsbestuur, door $\frac{1}{20}$ van het aantal leden van de afdeeling, doch tenminste 10, of door het Hoofdbestuur noodig geoordeeld wordt, onder schriftelijke opgave van de te behandelen punten.

Deze ledenvergadering heeft plaats binnen een maand nadat de aanvraag daartoe bij den secretaris van het afdeulingsbestuur is ingediend. Indien één der in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde ledenvergaderingen niet of niet tijdig wordt bijeengeroepen, zijn de aanvragers bevoegd zelf de ledenvergadering uit te schrijven, met inachtneming van het bepaalde in het 2e en 3e lid. In dat geval voorziet deze ledenvergadering zelve in haar leiding.

Art. 18. Een der bestuursleden of leden van een afdeeling wordt door het Bestuur der afdeeling aangewezen als perscommissaris.

Deze is onder toezicht van het Bestuur der afdeeling belast met het geven van verslagen over belangrijke vergaderingen en met het verstrekken van berichten omtrent belangrijke perspublicaties, zoowel aan het Hoofdbestuur en de door het Hoofdbestuur aangewezen instanties als aan het Afdeulingsbestuur.

Art. 19. Het Bestuur eener afdeeling brengt jaarlijks vóór 1 Maart aan het Hoofdbestuur verslag uit van de werkzaamheden der afdeeling en verschaff het Hoofdbestuur ook, desverlangd tusschentijds, inlichtingen omtrent den stand van zaken in de afdeeling.

Art. 20. In gemeenten, niet behoorende tot het gebied eener afdeeling, kan door het Hoofdbestuur een correspondentschap worden ingesteld. Een correspondentschap wordt geleid door een correspondent, die als zoodanig door het Hoofdbestuur op voorstel van het bestuur der Centrale wordt benoemd en ontslagen.

De werkzaamheden dezer correspondenten worden door het Hoofdbestuur in overleg met het bestuur der Centrale geregeld.

AFDEELING V: VAN DE CENTRALES

Art. 21. De afdelingen binnen bij de wet vastgestelde Rijkskieskringen vereenigen zich tot Centrales; die binnen bij de wet vastgestelde Provinciale kieskringen vereenigen zich tot Provinciale Centrales.

Afdelingen binnen een bepaalde Centrale kunnen met medewerking van het Bestuur van die Centrale worden vereenigd tot een Streekkieskring (Onder-Centrale), welks werkzaamheden en bevoegdheden nader door het Bestuur van de Centrale worden geregeld onder goedkeuring van het Hoofdbestuur.

De Centrales zijn bevoegd om bijzondere regelingen, uitsluitend de Kieskringen betreffende, vast te stellen, waarbij ze van de artt. 24, 25, 26, 27 en 28 van dit Algemeen Reglement mogen afwijken.

Deze bijzondere regelingen behoeven de goedkeuring van het Hoofdbestuur.

Tot de bijzondere taak der Centrales behoort ook het steunen der binnen hun gebied gelegen afdelingen, waar deze door onvoldoende leiding of om andere redenen achteruitgaan.

Art. 22. De vergaderingen der Centrales zijn toegankelijk voor alle leden der afdelingen, welke tot de Centrale behooren.

Alleen de afgevaardigden der afdelingen, die overeenkomstig art. 23 zijn aangewezen, hebben stemrecht.

Art. 23. De afdelingen worden op een vergadering der Centrale vertegenwoordigd door afgevaardigden, gekozen door de ledenvergadering van de afdeling.

De afdelingen brengen op de vergaderingen der Centrale stemmen uit in verhouding van het aantal gewone leden der afdelingen op 1 Januari van het loopende kalenderjaar volgens onderstaande schaal:

Een afdeling met minder dan 41 leden brengt	1 stem uit;
„ „ „ 41—100	„ „ 2 stemmen uit;
„ „ „ 101—180	„ „ 3 „ „
„ „ „ 181—280	„ „ 4 „ „
„ „ „ 281—400	„ „ 5 „ „
„ „ „ 401—540	„ „ 6 „ „
„ „ „ 541—700	„ „ 7 „ „
„ „ „ 701—880	„ „ 8 „ „
„ „ „ 881—1080	„ „ 9 „ „
„ „ „ meer dan 1080	„ „ 10 „ „

Voor elken afgevaardigde worden een of meer plaatsvervangers aange-
wezen door de ledenvergadering van de afdeling.

Iedere afgevaardigde stemt op de vergadering der Centrale naar vrije over-
tuiging, zonder bindend mandaat zijner afdeling.

De afgevaardigden kunnen hunne vertegenwoordiging aan andere afge-
vaardigden overdragen na mededeeling aan den Secretaris der Centrale.
Tijdig wordt door de afdelingen aan den Secretaris van de Centrale
bericht, wie hare afgevaardigden zijn.

Art. 24. Elké Centrale heeft een bestuur, bestaande uit ten minste 5 en
ten hoogste 15 leden, te bepalen door haar vergadering.

De leden van het bestuur der Centrale worden gekozen door haar ver-
gadering uit de gewone leden en leden van verdienste der afdelingen,
welke tot de Centrale behooren. Het Hoofdbestuur kan toestemming
geven, dat met afwijking van deze bepaling ook buiten de Centrale woon-
achtige leden der Partij tot lid van een bestuur der Centrale worden
gekozen.

De voorzitter wordt rechtstreeks als zoodanig door de vergadering der Centrale aangewezen. De overige bestuursleden verdeelen hun functies onderling.

De voorzitter, de secretaris en de penningmeester vormen het Dagelijksch Bestuur van de Centrale.

Art. 25. De bestuursleden der Centrales hebben zitting voor den tijd van 3 jaar; elk jaar treedt één derde af, volgens een door het Bestuur bij loting op te maken rooster.

De eerste 3 jaren is de zittingsduur aan beperking onderhevig door het jaarlijksch aftreden van één derde van de bestuursleden.

In een tusschentijds ontstane vacature wordt door de eerstvolgende ledenvergadering voorzien voor den overigen zittingstijd van dengeen, wiens plaats wordt vervuld.

De aftredende bestuursleden zijn terstond herkiesbaar.

Art. 26. De besturen der Centrales vergaderen zoo dikwijls als dit door den voorzitter of 3 bestuursleden noodig wordt geoordeeld, doch ten minste twee maal per jaar.

Art. 27. In Centrales, waarvan de grenzen geheel samenvallen met die van een afdeling, is de afdeling tevens Centrale.

Art. 28. Vergaderingen der Centrales worden ten minste twee maal 's jaars gehouden, waarvan de eene in de maand October plaats heeft, o.a. voor de vervanging van de bestuursleden, die aftreden, en de andere op een datum, die gelegenheid biedt om den beschrijvingsbrief van de Algemeene Vergadering der Partij te bespreken.

Deze vergaderingen moeten tenminste 14 dagen tevoren worden uitgeschreven.

Verder heeft er een vergadering der Centrale plaats, als dit door het Bestuur, door 3 afdelingen of door het Hoofdbestuur noodig wordt geoordeeld, onder schriftelijke opgave van de te behandelen punten.

Deze vergadering der Centrale heeft plaats binnen een maand nadat de aanvraag daartoe bij den secretaris van het Bestuur der Centrale is ingediend.

Indien één der in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde vergaderingen der Centrale niet of niet tijdig bijeengeroepen worden, zijn de aanvragers bevoegd zelf een vergadering der Centrale bijeen te roepen met inachtneming van het bepaalde in lid 2 en 3. In dat geval voorziet deze vergadering der Centrale zelve in haar leiding.

Art. 29. De vergadering van een Centrale stelt een reglement voor de desbetreffende Centrale vast, hetwelk geen bepalingen mag bevatten, welke strijdig zijn met dit Algemeen Reglement of met andere door de Partij uitgevaardigde reglementen.

Binnen een maand na vaststelling wordt het reglement der Centrale ter goedkeuring aan het Hoofdbestuur gezonden.

Reglementen van de Centrale, of bepalingen daarin, welke strijdig zijn met dit Algemeen Reglement of met andere door de Partij uitgevaardigde reglementen, worden door het Hoofdbestuur nietig verklaard.

Tegen een nietigverklaring als in het vorige lid bedoeld, kan het Bestuur van de betrokken Centrale binnen 4 weken na datum van het vernietigingsbesluit in beroep komen bij een door de Algemeene Vergadering der Partij benoemde Commissie voor de Reglementen.

AFDEELING VI: HOOFDBESTUUR EN DAGELIJSCH BESTUUR.

Art. 30. De Partij wordt bestuurd door een Hoofdbestuur, bestaande uit:

- a. een voorzitter, een onder-voorzitter, een penningmeester en vier leden, tezamen vormende het Dagelijksch Bestuur, door de Algemeene Vergadering der Partij benoemd uit de gewone leden;
- b. 14 leden, door de Algemeene Vergadering der Partij benoemd uit de gewone leden;

Voorzitter, secretaris en penningmeester vertegenwoordigen de Partij in en buiten rechte.

Art. 31. De leden van het Dagelijksch Bestuur hebben in het Hoofdbestuur zitting voor den tijd van 4 jaar; telken jare treden 2 leden af, met dien verstande, dat elk vierde jaar één lid aftreedt.

De in art. 30 onder b. bedoelde Hoofdbestuursleden hebben zitting voor den tijd van 4 jaar, met dien verstande, dat elk eerste en derde jaar 4 leden, elk tweede en vierde jaar drie leden aftreden.

Het aftreden van de leden van het Dagelijksch en Hoofdbestuur geschiedt volgens een door het Hoofdbestuur bij loting op te maken rooster.

De eerste 4 jaren is de zittingsduur aan beperking onderhevig door het jaarlijksch aftreden van bestuursleden, zooals dit in de voorgaande leden is geregeld.

In een tusschentijds ontstane vacature wordt door de eerstvolgende Algemeene Vergadering voorzien voor den overigen zittingstijd van dengeen, wiens plaats wordt vervuld.

De aftredende bestuursleden zijn terstond herkiesbaar.

Art. 32. Bevoegd tot candidaatstelling voor zetels in het Hoofdbestuur zijn de ledenvergaderingen der afdeelingen.

Tevens kan het Hoofdbestuur kandidaten stellen.

Art. 33. In het Hoofdbestuur mogen niet meer dan drie leden der Staten-Generaal zitting hebben.

Indien meer dan drie leden van het Hoofdbestuur tevens lid zijn der Staten-Generaal, vervalt het lidmaatschap van het Hoofdbestuur, met dien verstande, dat, teneinde den in het vorig lid bedoelden toestand weer te verkrijgen, achtereenvolgens het lidmaatschap vervalt van de leden van het Hoofdbestuur, die niet tevens lid zijn van het Dagelijksch Bestuur, in volgorde, bepaald naar den dag van hun eerste verkiezing tot lid der Staten-Generaal en te beginnen met den laatstgekozene, en daarna van de leden van het Hoofdbestuur, die lid zijn van het Dagelijksch Bestuur, in dezelfde volgorde.

Zou bij de in het vorig lid aangegeven volgorde het lidmaatschap van het Hoofdbestuur van twee of meer leden tegelijk vervallen, dan beslist het lot.

Art. 34. Het secretariaat deelt jaarlijks in November aan de afdeelingen en Centrales mede, welke leden van het Dagelijksch Bestuur en van het Hoofdbestuur in het eerstvolgend jaar aan de beurt van aftreden zijn, daarbij vermeldende, hoeveel leden der Staten-Generaal in het College zitting hebben.

De afdeelingen kunnen vóór den 1sten Februari d.a.v. kandidaten voor het Hoofdbestuur en het Dagelijksch Bestuur aan het secretariaat opgeven. Als candidaat worden slechts zij aangemerkt, die zich schriftelijk bereid verklaard hebben een candidatuur te aanvaarden

De beschrijvingsbrief voor de Algemeene Vergadering vermeldt de namen van alle opgegeven kandidaten in alphabetische volgorde onder opgave van de namen der afdelingen, door welke zij aanbevolen zijn.

Art. 35. Het Hoofdbestuur stelt in zijn eerste vergadering na de jaarlijksche Algemeene Vergadering der Partij vast, hoe dikwerf het per jaar ten minste zal vergaderen, terwijl het voorts zal bijeenkomen zoo dikwijls de voorzitter of vijf zijner leden het noodig oordeelen.

Art. 36. Het Hoofdbestuur is bevoegd om bestuurders van afdelingen of Centrales te schorsen en uit hun functie te ontheffen, indien zij niet voldoen aan of in strijd handelen met de reglementen van de Partij of met de aanwijzingen, krachtens die reglementen door of namens het Hoofdbestuur gegeven.

Het Bestuur, waarvan de betrokkene deel uitmaakt, wordt vooraf ter zake gehoord, alsmede het Bestuur van de Centrale.

Van het besluit tot schorsing of ontheffing kan de betrokkene binnen vier weken na dagteekening ervan bij aangeteekend schrijven beroep instellen bij de Commissie van Beroep, bedoeld in artikel 8.

In de aldus ontstane vacatures wordt op normale wijze voorzien, doch de ontheven bestuursleden zijn niet herkiesbaar.

Het Hoofdbestuur is bevoegd om, indien door de schorsing het Bestuur der afdeling of van de Centrale niet op normale wijze kan functioneeren, een of meer geschikte leden van de respectievelijke afdeling of Centrale als gemachtigde, tijdelijk met het bestuur van die afdeling of Centrale te belasten.

Art. 37. Het Hoofdbestuur is aan de Algemeene Vergadering verantwoordig van zijn beleid schuldig.

AFDEELING VII: ALGEMEENE VERGADERING DER PARTIJ.

Art. 38. De Algemeene Vergadering is het hoogste orgaan van de Partij. De Algemeene Vergadering is toegankelijk voor alle leden.

Ieder der aanwezigen is gerechtigd aan de besprekingen deel te nemen. Stemrecht wordt in de Algemeene Vergadering slechts uitgeoefend door de afgevaardigden van de afdelingen, die overeenkomstig art. 39 door de afdelingen zijn aangewezen.

Art. 39. De afdelingen worden op de Algemeene Vergadering vertegenwoordigd door afgevaardigden, gekozen door de ledenvergadering van de afdeling.

De afdelingen brengen op de Algemeene Vergadering stemmen uit in verhouding van het aantal leden der afdelingen op 1 Januari van het loopende jaar volgens onderstaande schaal:

Een afdeling met minder dan 101 leden brengt 1 stem uit;	
” ” ” 101— 250	” ” 2 stemmen uit;
” ” ” 251— 450	” ” 3 ” ”
” ” ” 451— 700	” ” 4 ” ”
” ” ” 701—1000	” ” 5 ” ”
” ” ” 1001—1350	” ” 6 ” ”
” ” ” 1351—1750	” ” 7 ” ”
” ” ” 1751—2200	” ” 8 ” ”
” ” ” 2201—2700	” ” 9 ” ”
” ” ” meer dan 2700	” ” 10 ” ”

Voor elke afgevaardigde worden een of meer plaatsvervangers aangewezen door de ledenvergadering der afdeling.

Iedere afgevaardigde stemt op de Algemeene Vergadering naar vrije overtuiging, zonder bindend mandaat zijner afdeeling.
De afgevaardigden kunnen hunne vertegenwoordiging aan andere afgevaardigden overdragen na mededeeling aan den Secretaris der Partij. Tijdig wordt door de afdeelingen aan den Secretaris van de Partij bericht, wie haar afgevaardigden zijn.

Art. 40. Verschillende afdeelingen zullen tezamen naar de Algemeene Vergadering één afgevaardigde mogen zenden, die echter nooit meer dan zes stemmen zal mogen uitbrengen.
Ook aan een schriftelijke stemming voor de verkiezing van Hoofdbestuur-leden zal de bovenbedoelde afgevaardigde op dien voet kunnen deelnemen.

Art. 41. De Algemeene Vergadering wordt ten minste één maal per jaar bijeengeroepen en voorts zoo vaak als het Hoofdbestuur, de besturen van twee Centrales of ten minste 10 afdeelingen dit wenschen.
Ten minste 3 maanden vóór den dag der jaarlijksche Algemeene Vergadering doet het secretariaat aan de afdeelingen en de Centrales mededeeling van den datum en de plaats.

Art. 42. Uiterlijk 8 weken vóór den datum, waarop de jaarlijksche Algemeene Vergadering zal worden gehouden, zendt het Hoofdbestuur een voorloopige opgave van de te behandelen onderwerpen aan de afdeelingen en de Centrales, eventueel met toelichting.
De afdeelingen en Centrales hebben het recht uiterlijk binnen 2 weken na ontvangst van de in het eerste lid bedoelde opgave voorstellen met toelichting te doen tot wijziging of aanvulling van deze opgave.
Uiterlijk 4 weken vóór den dag, waarop de Algemeene Vergadering wordt gehouden, zendt het Hoofdbestuur de agenda van de Algemeene Vergadering aan de afdeelingen en Centrales, vergezeld van een samenvatting der ingekomen voorstellen en opmerkingen, eventueel met de noodige toelichting van het Hoofdbestuur (beschrijvingsbrief).
De afdeelingen en Centrales kunnen uiterlijk binnen 2 weken na ontvangst van den beschrijvingsbrief bij den secretaris schriftelijk wijzigingsvoorstellen op de agenda, vergezeld van een schriftelijke toelichting, indienen en nadere opmerkingen inzenden. Hiervan zal, eventueel vergezeld van een prae-advies van het Hoofdbestuur, mededeeling gedaan worden aan de afdeelingen en Centrales, uiterlijk 4 dagen vóór den dag, waarop de Algemeene Vergadering gehouden wordt.

Art. 43. De Algemeene Vergadering stelt bijzondere reglementen vast en beslist omtrent alle bij die reglementen nader te omschrijven aangelegenheden.

Art. 44. De Algemeene Vergadering kan besluiten om de behandeling van en de beslissing over voorstellen te verwijzen naar het Hoofdbestuur.

AFDEELING VIII: DE PARTIJRAAD.

Art. 45. De Partijraad bestaat uit:

- a. De leden van het Hoofdbestuur,
- b. vertegenwoordigers der Centrales, ten getale van twee per Centrale, aangewezen door de vergadering der Centrale,
- c. de leden der Partij, die lid van de Staten-Generaal zijn.

Art. 46. De Partijraad heeft een adviseerende en stimuleerende taak.

Art. 47. De voorzitter van het Hoofdbestuur is voorzitter van den Partijraad.

De Partijraad stelt in zijn eerste vergadering na de jaarlijksche Algemeene Vergadering vast, hoe dikwerf per jaar ten minste zal vergaderd worden, terwijl hij voorts bijeen zal komen, zoo dikwijls als de voorzitter of 5 leden van het Hoofdbestuur of 10 leden van den Partijraad zulks wenschelijk en noodig oordeelen, onder schriftelijke opgave van de te behandelen punten.

AFDEELING IX: HET PARTIJBLAD.

Art. 48. De Algemeene Vergadering kan besluiten tot het uitgeven of doen uitgeven van een algemeen propagandabladd der Partij.

Art. 49. Zonder toestemming van het Hoofdbestuur mag geen enkel ander orgaan van de Partij of een harer onderdeelen verschijnen.

AFDEELING X: PROPAGANDA.

Art. 50. Het Hoofdbestuur kan de leiding der propaganda leggen in handen van een algemeene propagandacommissie, waarvan het tevens de samenstelling en de taak regelt.

Art. 51. Het Hoofdbestuur kan binnen het ressort van iedere Centrale een propaganda-adviseur aanstellen. De aanstelling geschiedt door het Hoofdbestuur, gehoord het Bestuur van de betrokken Centrale en de algemeene propagandacommissie.

De propaganda-adviseurs kunnen zich doen bijstaan door adjuncten, op hun voordracht door het Hoofdbestuur te benoemen.

De propaganda-adviseurs vergaderen gezamenlijk met de algemeene propagandacommissie of één of meer gedelegeerden uit die commissie, zoo dikwijls als deze dit noodig oordeelt.

Voor het voeren van propaganda in de in het ressort van iedere afdeling verschijnende plaatselijke en streek-, dag- of weekbladen stelt hij zich in verbinding met den in art. 18 bedoelden perscommissaris der respectievelijke afdelingen.

Art. 52. Het Bestuur eener afdeling kan de leiding der plaatselijke propaganda leggen in handen van een plaatselijke propagandacommissie, waarvan het tevens de samenstelling en de taak regelt.

De perscommissaris maakt deel uit van deze propagandacommissie.

AFDEELING XI: ALGEMEENE BEPALINGEN.

A. Administratief beheer.

Secretariaat.

Art. 53. Het Hoofdbestuur benoemt en ontslaat één of meer bezoldigde secretarissen der Partij, die tevens secretarissen van het Hoofdbestuur zijn. Het Dagelijksch Bestuur benoemt en ontslaat het overige personeel van het secretariaat.

Het Hoofdbestuur stelt de salarissen vast van allen, die bezoldiging uit de partijkas genieten; deze laatsten mogen geen deel uitmaken van een der Kamers der Staten-Generaal.

Art. 54. De secretarissen van de Partij, van de afdelingen en van de Centrales voeren de correspondentie. Zij houden aantekening van het verhandelde in de vergaderingen, die zij als secretaris bijwonen.

Art. 55. De secretaris der Partij brengt in de jaarlijksche Algemeene Vergadering verslag uit omtrent de handelingen en den toestand van de Partij in het afgelopen jaar.

De secretarissen van de afdelingen en Centrales brengen in de daarvoor aangewezen ledenvergadering van de afdeling, resp. van de Centrale, verslag uit omtrent de handelingen en den toestand van de afdeling, resp. Centrale, in het afgelopen jaar en zenden een exemplaar daarvan vóór 1 Maart aan den secretaris der Partij en die van de afdelingen bovendien aan den secretaris van de Centrale.

Art. 56. De secretarissen der Partij, van de afdelingen en Centrales zijn tevens belast met de overige administratieve werkzaamheden resp. van de Partij, de afdelingen en Centrales.

Hieronder wordt verstaan het bijhouden van ledenlijsten met nauwkeurige adressen, opgave van contributiën, enz.

Bij de wijze, waarop de administratie van de afdelingen en Centrales wordt gevoerd, volgen de secretarissen de voorschriften en aanwijzingen, welke hun te dien aanzien door of namens het Hoofdbestuur worden gegeven.

Art. 57. De administratieve werkzaamheden van de afdelingen of de Centrales kunnen onder toezicht van de secretarissen worden opgedragen aan 2de secretarissen of functionarissen van de afdelingen of van de Centrales.

De functionarissen van de afdelingen of de Centrales worden benoemd en ontslagen door het Bestuur van de betrokken afdeling of van de betrokken Centrale, dat tevens hun salaris vaststelt; zij mogen geen deel uitmaken van een der Kamers der Staten-Generaal, van een der Provinciale Staten of van een der Gemeenteraden, behoudens dispensatie van het Hoofdbestuur.

De bezoldiging van de functionarissen van de afdelingen en de Centrales wordt betaald uit de kas van de afdeling, resp. de Centrale, in wier dienst zij staan.

B. Financiën.

Art. 58. De inkomsten der Partij bestaan uit:

- a. afdrachten van de afdelingen;
- b. giften, bijdragen, legaten, enz.;
- c. renten van eigendommen;
- d. opbrengst van publicaties;
- e. abonnementsgelden;
- f. toevallige baten.

Art. 59. De penningmeester van de Partij is belast met het geldelijk beheer der Partij.

In de jaarlijksche Algemeene Vergadering doet hij rekening en verantwoording van zijn beheer en brengt verslag uit over den financieelen toestand der Partij.

De vergadering wordt bij de behandeling dezer rekening en verantwoording voorgelicht door een commissie van drie leden van de Partij, die met hun plaatsvervangers door de Algemeene Vergadering telkens voor één jaar worden aangewezen. De goedkeuring van de rekening en verantwoording strekt tot décharge van den penningmeester.

Art. 60. De penningmeesters van de afdeelingen en Centrales der Partij zijn belast met het beheer der gelden van hun afdeelingen, resp. Centrales.

In de daarvoor aangewezen ledenvergadering van hun afdeeling, resp. van hun Centrale doen zij rekening en verantwoording van hun beheer.

De vergadering wordt daarbij voorgelicht door een commissie van drie leden van de afdeeling, resp. Centrale, die met hun plaatsvervangers door de ledenvergadering van de betrokken afdeeling of door de vergadering der Centrale telkens voor één jaar worden aangewezen.

De goedkeuring van de rekening en verantwoording strekt tot décharge van den penningmeester.

Art. 61. De penningmeesters der afdeelingen dragen er zorg voor, dat jaarlijks vóór 1 Maart de contributiën der afdeelingsleden, die op 1 Januari lid waren, worden geïnd.

Van het totaal bedrag der geïnde contributie wordt jaarlijks vóór 1 Mei 50 % aan het Hoofdbestuur afgedragen.

Wanneer de afdeelingen de contributies in termijnen innen, kan door het Hoofdbestuur afwijking van de in de eerste en tweede alinea genoemde termijnen in overleg met het afdeelingsbestuur verleend worden.

Het Hoofdbestuur kan bepalen, dat aan de afdeelingen, die daarvoor volgens hem in aanmerking komen, een bijzondere bijdrage zal worden toegekend.

Art. 62. De penningmeesters van Centrales, die niet samenvallen met een afdeeling, ontvangen jaarlijks vóór 1 Juni van den penningmeester der Partij als minimum $\frac{2}{5}$ van hetgeen het Hoofdbestuur van de afdeelingen in de betreffende Centrale ontvangt, de penningmeesters van de overige Centrales $\frac{1}{5}$.

Art. 63. Elke afdeeling zendt jaarlijks vóór 1 Maart aan den Secretaris van de Partij een opgave van het aantal leden der afdeeling bij het begin van het kalenderjaar en een exemplaar van de rekening en verantwoording van den penningmeester der afdeeling.

Art. 64. De inkomsten, bedoeld in art. 58 sub b, c, d en f worden rechtstreeks door den penningmeester der Partij geïnd.

De in art. 58 onder b genoemde inkomsten worden door den penningmeester der afdeeling geïnd, indien zij worden gedaan onder bepaling, dat zij aan de afdeeling moeten ten goede komen.

Art. 65. Het boekjaar van de Partij loopt van 1 Januari tot 31 December.

C. Stemmingen.

Art. 66. Een stemming is slechts geldig in een reglementair belegde gadering.

Aan stemming mogen slechts deelnemen de eereleden en leden van verdienste, de gewone en adspirant-leden (resp. afgevaardigden), die de presentielijst der vergadering hebben geteekend.

Art. 67. Over zaken wordt mondeling gestemd. Beslist wordt bij meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Blanco stemmen tellen niet mede.

Art. 68. Over personen wordt schriftelijk gestemd, behalve wanneer tegencandidaten ontbreken. Beslist wordt bij volstrekte meerderheid van stemmen. Blanco en ongeldige stemmen worden bij de bepaling van de volstrekte meerderheid niet medegeteld.

Stembiljetten, welke meer of minder namen bevatten dan het aantal plaatsen, waarin moet worden voorzien, zijn ongeldig.

Indien bij de eerste stemming niet door een voldoende aantal personen de volstrekte meerderheid verkregen is om alle vacatures te bezetten, zal een tweede stemming gehouden worden voor het bezetten van de onvervuld gebleven vacatures tusschen twee maal zooveel personen als er nog te vervullen plaatsen overblijven.

Deze personen zullen zijn de niet bij de eerste stemming reeds verkozen kandidaten, die de meeste stemmen op hun naam vereenigd hadden. Zouden meer personen dan het tweevoud van het aantal vacatures draagt voor deze tweede stemming in aanmerking komen, doordat zij een gelijk aantal stemmen op zich vereenigd hebben, dan worden ook zij in de tweede stemming betrokken.

Gekozen zijn in de tweede stemming zij, die de meeste stemmen op hun naam vereenigen. Bij gelijk aantal stemmen beslist het lot.

Art. 69. Voor elke schriftelijke stemming op een vergadering wordt een stembureau gevormd, bestaande uit ten minste 3 en ten hoogste 7 stemgerechtigde leden, te benoemen door den voorzitter.

Bij de opening der stembriefjes en de vaststelling van het stemresultaat, mogen zij, die gerechtigd waren aan de stemming deel te nemen, tegenwoordig zijn.

Art. 70. Bij bijzonder reglement kunnen bepalingen worden gemaakt, dat zij, die overigens het recht hebben vergaderingen van de Partij of van hare organen bij te wonen, niet tot die vergaderingen worden toegelaten, indien daarin een candidatuur wordt besproken, waarbij hun persoon betrokken is.

AFDEELING XII: STUDIEKRINGEN EN AFZONDERLIJKE GROEPEN.

Art. 71. Studiekringen en afzonderlijke groepen van leden der Partij, die zich voor een bijzonder doel willen organiseren, kunnen worden opgericht.

Art. 72. De kringen en groepen, bedoeld in het vorig artikel, organiseren hun eigen werkzaamheden volgens een afzonderlijk reglement, dat niet in strijd mag zijn met dit Algemeen Reglement en de goedkeuring van het Hoofdbestuur behoeft.

Art. 73. Deze groepen kunnen plaatselijk, Centrale-gewijs of landelijk zijn. Zij zullen bevoegd zijn haar eigen bestuur te kiezen. De leden dezer groepen hebben in de Partij geen andere bevoegdheid dan die aan het lidmaatschap der Partij ontleend. Zij treden niet buiten de Partij op zonder voorafgaande toestemming respectievelijk van het afdeeliningsbestuur, het bestuur der Centrale of het Hoofdbestuur.

Art. 74. De financiële verhouding tusschen de plaatselijk georganiseerde studiekringen of groepen en de afdeling wordt eventueel in het reglement der afdeling of bij overeenkomst geregeld.
Bij een blijvend verschil van opvatting tusschen een plaatselijk georganiseerde groep en een afdeling beslist het Hoofdbestuur.

AFDEELING. XIII: SLOTBEPALINGEN.

Art. 75. In alle gevallen, waarin door de reglementen niet is voorzien, beslist het Hoofdbestuur, als het de geheele Partij betreft en de Algemeene Vergadering niet bijeen is.
In spoedeisende gevallen beslist het Dagelijksch Bestuur, dat van zijn beslissing in de eerstvolgende Hoofdbestuursvergadering mededeeling doet.

Lid 1 en lid 2 gelden evenzeer voor afdelingsbesturen en besturen der Centrales, ten aanzien van de aangelegenheden der afdelingen en Centrales betreffende.

Wanneer een bepaling van het Algemeen Reglement aanleiding geeft tot meer dan één uitlegging, dan zal de uitlegging van het Hoofdbestuur bindend zijn voor de Partij en haar leden, tenzij later de Algemeene Vergadering een andere uitlegging geeft dan het Hoofdbestuur, in welk geval alle handelingen en besluiten, overeenkomstig de uitlegging van het Hoofdbestuur verricht en genomen vóór het besluit der Algemeene Vergadering, hun rechtskracht behouden, wordende de uitlegging door het Hoofdbestuur, tot het tijdstip van het besluit der Algemeene Vergadering beschouwd als te zijn opgenomen in het Algemeen Reglement der Partij.

Art. 76. Een besluit tot ontbinding van de Partij kan slechts genomen worden door de Algemeene Vergadering der Partij in een opzettelijk daartoe door het Hoofdbestuur opgeroepen vergadering, die ten minste twee maanden tevoren moet worden uitgeschreven met uiteenzetting van de redenen, die tot het voorstel tot ontbinding hebben geleid.
Een afschrift van den oproep tot deze vergadering wordt aan alle leden der afdelingsbesturen persoonlijk gezonden.

Art. 77. Bij ontbinding der Partij geschiedt de liquidatie door het Hoofdbestuur.
Aan de bezittingen der Partij, voorzover niet noodig voor betaling der schulden, geeft het ontbindingsbesluit een met het doel der Partij strookende bestemming.

Aldus vastgesteld in de Algemeene Vergadering
van 8 Maart 1947.

In dit reglement zijn de volgende wijzi gingen:

1. Overal, waar in de reglementen wordt gesproken van "Partij van de Vrijheid" deze woorden te vervangen door "Volkspartij voor Vrijheid en Democratie".
2. In art. 30 sub b van het Algemeen Reglement der Partij het cijfer "14" te vervangen door "19".
3. In art. 31 tweede lid van dat Reglement na het woord "verstande" te lezen: dat de eerste drie jaren vijf en het vierde jaar vier leden aftreden.